

TỈNH ĐOÀN TÂY NINH
BCH ĐOÀN HUYỆN CHÂU THÀNH

BÀI DỰ THI
CUỘC THI GIỚI THIỆU SÁCH VIẾT VỀ CHỦ TỊCH
HỒ CHÍ MINH VỚI CHỦ ĐỀ
“BÁC HỒ NIỀM TIN YÊU QUA TỪNG TRANG SÁCH”
NĂM 2022

Họ và tên thí sinh: **Văn Thảo Nguyễn**

Năm sinh: **24/5/1994**

Giới tính: Nữ

Dân tộc: Kinh

Tôn giáo: Không

Đơn vị công tác: Huyện đoàn Châu Thành, tỉnh Tây Ninh.

Địa chỉ cơ quan công tác: khu phố 3, thị trấn Châu Thành, huyện Châu Thành, tỉnh Tây Ninh.

Số điện thoại: 098 250 4493

Địa chỉ email: vanthaonguyen.qlvh@gmail.com.

Châu Thành, ngày 12 tháng 8 năm 2022

BÀI DỰ THI
CUỘC THI GIỚI THIỆU SÁCH VIẾT VỀ CHỦ TỊCH
HỒ CHÍ MINH VỚI CHỦ ĐỀ
“BÁC HỒ NIỀM TIN YÊU QUA TỪNG TRANG SÁCH” NĂM 2022

Họ và tên thí sinh: **Văn Thảo Nguyễn**

Năm sinh: 24/5/1994

Giới tính: Nữ

Dân tộc: Kinh

Tôn giáo: Không

Đơn vị công tác: Huyện đoàn Châu Thành, tỉnh Tây Ninh.

Địa chỉ cơ quan công tác: khu phố 3, thị trấn Châu Thành, huyện Châu Thành, tỉnh Tây Ninh.

Số điện thoại: 098 250 4493

Địa chỉ email: vanthaonguyen.qlvh@gmail.com.

LỜI MỞ ĐẦU

Hồ Chí Minh nhà văn nhà thơ lớn. Sự nghiệp văn học của Người gắn liền với sự nghiệp cứu nước cứu dân. Ở Hồ Chí Minh, văn cũng tức là người. Văn thơ của Người phản ánh tâm hồn cao đẹp và cuộc đời vĩ đại của Người - một cuộc đời trọn đời vì nước, vì dân. Không tự coi mình là nhà văn nhà thơ, nhưng trên thực tế Hồ Chí Minh để lại di sản văn học vô cùng quý giá cho dân tộc và nhân loại. Đó là sự nghiệp văn học lớn lao về tầm vóc, phong phú đa dạng về thể loại và đặc sắc về phong cách sáng tạo.

Do điều kiện hoạt động cách mạng ở nước ngoài từ những thập niên đầu của thế kỷ XX, chủ yếu ở Pháp và Trung Quốc, nên sáng tác của Hồ Chí Minh viết bằng 3 thứ tiếng: Tiếng Pháp, Tiếng Hán và Tiếng Việt. Trên con đường hoạt động cách mạng rồi trở thành lãnh tụ vĩ đại của nhân dân Việt Nam, Hồ Chí Minh đã viết nhiều thể loại, khởi đầu bằng những bài báo, những bài nghị luận sắc sảo tinh thần chiến đấu, rồi Người sáng tác cả truyện, ký, kịch, thơ ca... Có thể nói, sáng tác văn học của Hồ Chí Minh chủ yếu thuộc 3 lĩnh vực chính sau đây: văn chính luận, truyện và kí, thơ ca.

Để giúp các bạn đoàn viên, thanh niên hiểu hơn về thơ, văn của Chủ tịch Hồ Chí Minh, xin giới thiệu đến các bạn sách **“Tinh hoa thơ Hồ Chí Minh”** tác giả: Lê Xuân Đức do Nhà xuất bản Thanh niên ấn hành.

Chủ tịch Hồ Chí Minh để lại cho hậu thế, cho nền văn học một tài sản thơ vô cùng quý giá.

Thơ Hồ Chí Minh là kết tinh tài hoa tâm hồn, trí tuệ, đạo đức, nhân cách của Bác. Thơ Bác là con người Bác. Thơ Bác đẹp như con người và sự nghiệp vĩ đại của Bác. Cuộc đời và sự nghiệp của Bác như một bài thơ tuyệt vời.

Thơ Bác là tác phẩm của một tài năng nghệ thuật đa dạng, độc đáo, một tâm hồn nghệ sĩ sáng trong, một trí tuệ cao sâu, một trái tim rất nhân tình. Thơ Bác đạt đến mức trác tuyệt, một phong cách sống động, kết hợp một cách hài hòa hiện thực và lãng mạn, dân gian và bác học, cổ điển và hiện đại, ngắn gọn mà đầy đủ, hàm súc mà tinh tế, giản dị mà thanh cao, chân phương mà trí tuệ, trào phúng mà trữ tình, tình mà thép, ... biểu hiện cái tôi trữ tình cảm xúc tự nhiên, đắm chìm mà sâu đậm về đất nước, con người, cuộc sống, ...

Đi vào thế giới thơ Bác, nói như một nhà thơ nước ngoài là bước vào “Tòa nhà bằng ngôn ngữ chắc và đẹp, người ta có cảm giác mỗi bước đi đều chạm vào gốc rễ sâu xa của một trong những con người kỳ diệu ít có, những con người qua cuộc đời của mình đã cho mọi người hiểu rằng, đối với con người thì không có đỉnh cao nào đỉnh cao không đạt tới”.

Có một thực tế, Bác là một vĩ nhân mà sự vĩ đại thể hiện ở nhiều mặt nhưng lại cũng là con người bình thường như muôn người bình thường. Chính vì vậy, đọc thơ Bác, lĩnh hội thơ Bác vừa dễ lại vừa khó. Dễ vì thơ Bác giản dị, dễ hiểu; khó vì thơ Bác hàm súc tinh tế. Làm sao tiếp thu được ánh sáng tư tưởng, trí tuệ, tâm hồn và đạo đức cao đẹp trong thơ Bác một cách chân thực nhất, tối đa mà không gượng ép, khiên cưỡng.

Đọc thơ Bác, bình phẩm thơ Bác là đọc và học một phần cái tinh túy, cao đẹp của Bác.

Nội dung cuốn sách **“Tinh hoa thơ Hồ Chí Minh”** là những bài viết về xuất xứ, bình giảng, phân tích thơ ca Hồ Chí Minh, từ đó đưa ra cảm nghĩ và phương pháp đọc thơ của Người. Thông qua sự tìm tòi và khám phá tinh tế, tác giả dẫn dắt các bạn đọc đi vào thế giới thơ ca của Bác, giúp những người yêu thơ ca Bác thêm thấu hiểu và cảm nhận rõ nét hơn tinh hoa trong từng câu từ mà Người để lại, rút ra những chiêm nghiệm cho riêng mình và trên hết là những bài học lớn, sâu sắc về tư tưởng, về đấu tranh chính trị, về đạo lý làm người cho hôm nay và mai sau.

Cụ thể xin giới thiệu đến các bạn về tựa đề “XAY HẾT, LÒ THAN ĐÃ RỤC HỒNG” (Mộ - Chiều tối) trang 87 của sách.

*“Chim mới về rừng tìm chỗ ngủ,
Chòm mây trôi nhẹ giữa tầng không;
Cô em xóm núi xây ngô tối,
Xay hết, lò than đã rực hồng”*

Chiều tối là bài thơ thứ ba mươi mốt trong tập Nhật kí trong tù, ghi lại cảm xúc của nhà thơ trên đường bị giải đi qua hết nhà lao này đến nhà lao khác. Trên con đường khổ ải ấy, một chiều kia. Người chợt nhận thấy cánh chim chiều.

“Chim mới về rừng tìm chốn ngủ”

Câu thơ không giản đơn chỉ tái hiện cảnh vật mà còn bộc lộ cảm nhận của nhà thơ. Làm sao biết rõ được là chim đang mới, và làm sao nói chắc được mục đích của chim là về rừng tìm chốn ngủ, như thế ở trong lòng chim mà ra? Câu thơ chỉ là tín hiệu cho thấy là trời đã chiều, mọi vật hoạt động ban ngày đã mệt, đã đến lúc tìm chốn nghỉ ngơi. Câu thơ tương phản với hình ảnh chòm mây cô đơn ở dưới:

“Chòm mây trôi nhẹ giữa tầng không”

Câu thơ dịch tuy đẹp nhưng ý thơ có phần nhẹ hơn so với nguyên tác Hán. Nó bỏ mất chữ cô trong cô vân, nghĩa là chòm mây cô đơn, lơ lửng rất có ý nghĩa. Hai từ trôi nhẹ cũng không lột tả được ý của mấy chữ mạn mạn độ. Bởi vì độ là hoạt động nhằm đi từ bờ này sang bờ kia, ví như độ thuyền đi từ thuyền sang sông, độ nhật ở cho qua ngày, độ thiên không là chuyển dịch từ chân trời này sang chân trời kia, con đường của mây mới xa vời và vô hạn biết chừng nào! Còn mạn mạn là dáng vẻ trì hoãn, chậm chạp. Chòm mây cô đơn đi từ chân trời này sang chân trời kia, mà lại còn chậm chạp, trì hoãn nữa thì không biết bao giờ mới tới nơi? Và hiển nhiên khi trời tối nó vẫn còn lửng lơ bay giữa tầng không, là hình ảnh ẩn dụ về người tù đang bị giải đi trên đường xa vạn dặm, chưa biết đâu là điểm dừng! Trong hình ảnh ấy hẳn còn gửi gắm tình cảm thương mình cô đơn sốt ruột và khao khát có một mái nhà. Chỉ hai câu thơ mà vừa tả cảnh vật, vừa tả cảnh người, tả tình người. Đó là cái hàm súc, dư ba của thơ cổ điển.

Bài thơ có hai bức tranh rõ nét: hai câu đầu là cảnh hoàng hôn, hai câu sau là cảnh sinh hoạt. Không gian thay đổi, khung cảnh sinh hoạt của một bản làng miền núi được mở ra một cách tự nhiên:

*Cô em xóm núi xây ngô tối
Xay hết lò than đã rực hồng*

Hai câu thơ sử dụng bút pháp điểm nhãn của thơ cổ điển, nhưng hình ảnh thơ bình dị, chân thực lại được ghi bởi bút pháp hiện thực. Hình ảnh cô gái mài miết xay ngô và xay xong bên lò lửa rực hồng gợi bức tranh đời sống có vẻ đẹp bình dị, ấm cúng, yên vui. Riêng đối với người tù mệt mỏi, mất tự do thì cảnh ấy trở nên vô cùng hấp dẫn, quý giá, thiêng liêng, vì nó lệ thuộc về thế giới tự do. Chỉ có ai đã từng trải qua những cánh đời đau khổ đầy giông bão mới thấy hết giá trị của từng phút giây cảnh đời bình yên. Do đó bức tranh đời sống trở thành nguồn thơ dạt dào, thể hiện niềm khao khát, sự rung động mãnh liệt hồn thơ.

Lò lửa hồng là hình ảnh nổi bật trung tâm của bức tranh thơ, làm nổi rõ hình ảnh của cô gái. Nó sưởi ấm bức tranh thiên nhiên hiu hắt, lạnh lẽo và sưởi ấm tâm hồn nhà thơ. Vậy là, hình ảnh cuộc sống con người là điểm hội tụ vẻ đẹp bài thơ, tỏa sáng ánh và hơi ấm xung quanh. Hình ảnh lò lửa hừng hực đặt bên cạnh cô gái tạo ra vẻ đẹp trẻ trung, đầy sức sống của cảnh thơ. Ý thơ cuối khỏe, đẹp bộc lộ niềm vui, lòng yêu đời, yêu cuộc sống, tinh thần lạc quan của Bác.

Như vậy hai câu thơ là sự quan sát của người đi đường nhưng là cái nhìn của người đang khao khát tìm về cuộc sống bình yên giản dị. Thế nên khi bắt gặp hình ảnh cuộc sống con người giữa miền sơn cước, tình yêu và niềm vui đã tràn ngập cõi lòng. Không phải ngoại cảnh tác động đến con người mà chính cảm xúc của con người trỗi lên ngoại cảnh. Thiên nhiên đẹp nhưng chưa đủ mang đến niềm vui. Cuộc sống đẹp đã mang đến niềm vui chan chứa. Điều ấy đã thể hiện phẩm chất nhân văn cao đẹp của nhà thơ.

Hình tượng thơ vận động rất tự nhiên, bất ngờ, khỏe khoắn: từ lạnh lẽo, hắt hiu đến ấm nóng, sum vầy, từ tối đến sáng, từ buồn sang vui... đó là điểm đặc sắc trong phong cách thơ của Bác, thể hiện niềm tin yêu cuộc đời dù đang ở trong những tháng ngày đau khổ nhất.

Bài thơ Chiều tối có sự hài hòa giữa phong cách cổ điển với hiện đại, giữa thiên nhiên với tâm hồn. Bài thơ đã cho người đọc thưởng thức bức tranh thiên nhiên đẹp và cảm nhận được vẻ đẹp của tâm hồn lớn. Một tâm hồn phong phú, giàu cảm xúc, một tình cảm hồn hậu, thiết tha với thiên nhiên, cuộc sống con người; luôn hướng về sự sống và ánh sáng, một tinh thần lạc quan trong gian khổ.

Qua bài thơ Chiều tối, chúng ta cảm nhận được rất nhiều về phẩm chất và tính cách của Chủ tịch Hồ Chí Minh. Dù trong bất cứ hoàn cảnh nào chúng ta cũng phải giữ tinh thần lạc quan, phong thái ung dung, can đảm của người cách mạng. Trong hoàn cảnh khó cố gắng vượt lên khỏi hoàn cảnh ấy. Tóm lại, qua bài thơ Chiều tối, những phẩm chất của Hồ Chí Minh mà bản thân học được đó chính là phong thái ung dung và lạc quan trong hoàn cảnh khó khăn.

Trong cuộc sống, chắc hẳn mỗi người chúng ta đều trải qua áp lực, khó khăn, chúng ta phải thật bản lĩnh, có ý chí nghị lực để vượt qua:

Người có nghị lực luôn có thể chuyển rủi thành may, chuyên họa thành phúc, không khuất phục số phận và đổ lỗi thất bại do số phận. Ví dụ: Milton, Beethoven... Luôn biết khắc phục hoàn cảnh khó khăn bằng cách tự lao động, mưu sinh, vừa học vừa làm, tự mở cho mình con đường đến tương lai tốt đẹp. Những người bị bệnh tật hiểm nghèo hoặc bị khiếm khuyết trên thân thể: cố gắng tự chăm sóc cho bản thân, cố gắng tập luyện, làm những việc có ích.

Nghị lực giúp con người đối chọi với khó khăn, vượt qua thử thách của cuộc sống một cách dễ dàng hơn. Ví dụ: Bill Gate... Có niềm tin vào bản thân, tinh thần lạc quan để theo đuổi đến cùng mục đích, lí tưởng sống. Thay đổi được hoàn cảnh số phận, cuộc sống có ích, có ý nghĩa hơn. Trở thành những tấm gương về ý chí, nghị lực vượt lên số phận. Người có ý chí nghị lực sẽ luôn được mọi người ngưỡng mộ, cảm phục, đồng thời tạo được lòng tin ở người khác.

Chúng ta không nên chừa làm nhưng thấy khó khăn đã nản chí, thấy thất bại thì hủy hoại và sống bất cần đời. Vì không có điều kiện đầy đủ mà không chịu học tập, buông thả, không nghĩ đến tương lai. Không nên gặp khó khăn là buông xuôi, nản chí, phó mặc cho số phận.

=> Các bạn đoàn viên, thanh niên cần: Rèn luyện ý chí, nghị lực, luôn biết vươn lên, vượt qua khó khăn trong cuộc sống. Biết chấp nhận những khó khăn, thử thách, coi khó khăn, thử thách là môi trường để tôi luyện.

**Điều muốn nhấn gửi:*

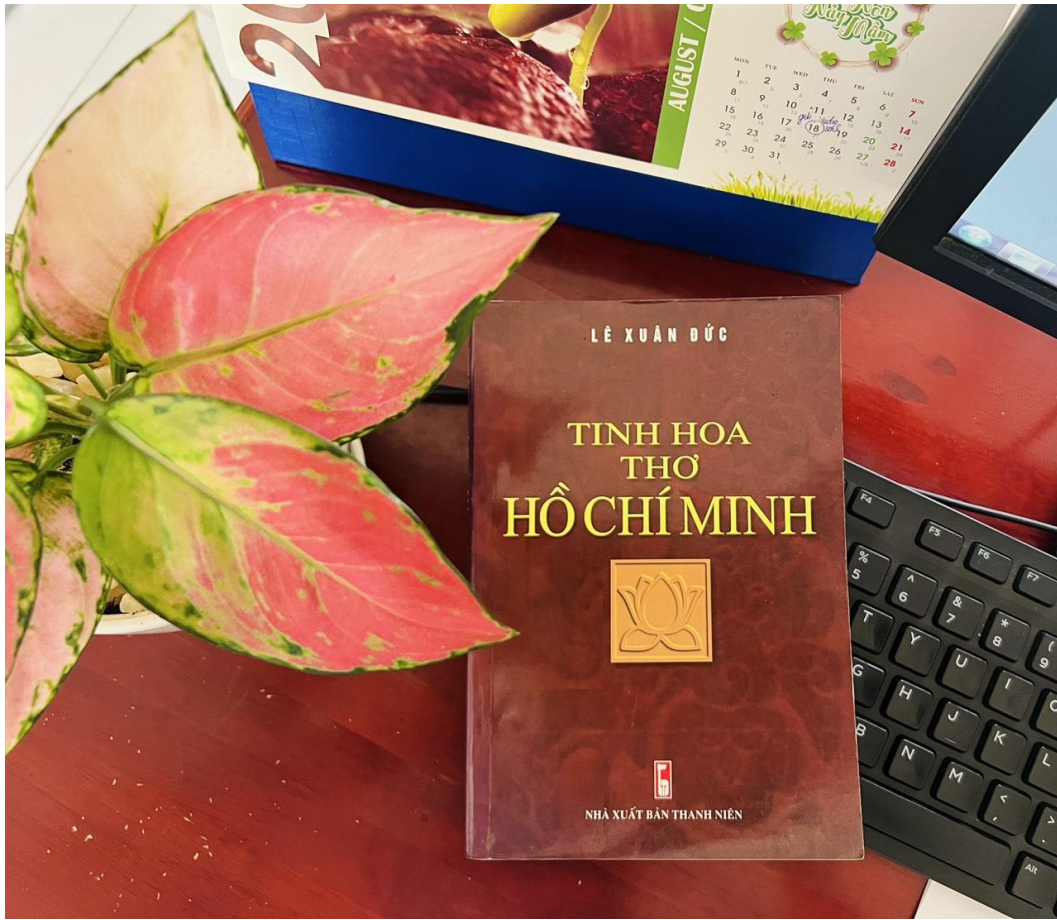
Cuộc sống nhiều gian nan, thử thách thì nghị lực sống là rất quan trọng.

Cần phải học cách rèn luyện mình để có thể vững vàng và trưởng thành hơn sau mỗi lần vấp ngã.

Rèn luyện bản thân thành người có ý chí và nghị lực để vượt qua mọi chông gai và thử thách trên chặng đường dài.

Lên án, phê phán những người sống mà không có ý chí nghị lực, không có niềm tin về cuộc sống.

Học tập những tấm gương sáng để đi tới thành công.

Hình ảnh sách "Tinh hoa thơ Hồ Chí Minh" của tác giả Lê Xuân Đức do Nhà xuất bản Thanh niên ấn hành.